

සාමාන්‍ය අධ්‍යාපන නවීකරණ ව්‍යාපෘති සංරචක - II හි 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය හා ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන සමායතනය අතර 2018 ජූලි 25 දින එළඹී අංක 6228 LK දරණ ණය ගිවිසුමේ 5.09 වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුවට වාර්තා කළයුතු යැයි මා සලකන මාගේ අදහස් හා නිරීක්ෂණ මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අරමුණු, අරමුදල් යෙදවීම හා කාලය

ණය ගිවිසුමට අනුව, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරවීමේ හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නියෝජිතයෙකු වේ. සාමාන්‍ය අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීම සහ භාරකාරත්වය ශක්තිමත් කිරීම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු වේ. ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීම සහ භාරකාරත්වය ශක්තිමත් කිරීම, ව්‍යාපෘති වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ තාක්ෂණික සහාය යන සංරචක දෙකක් යටතේ ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක වේ. ණය ගිවිසුම අනුව, ව්‍යාපෘතියේ ඇස්තමේන්තුගත මුළු පිරිවැය රු. මිලියන 449,645 කට සමාන වූ එ.ජ.ඩො මිලියන 2900 ක් වන අතර ඉන් රු.මිලියන 15,505කට සමාන වූ එ.ජ.ඩො මිලියන 100 ක් සැපයීම සඳහා ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන සමායතනය සමඟ එකඟ වී තිබුණි. ඉතිරි මුදල වන රු. මිලියන 434,140 ක් ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් මූල්‍යනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ. ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු 2018 අගෝස්තු 30 දින ආරම්භ කරන ලද අතර, 2024 ජුනි 30 දින වනවිට නිම කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු අවසන් කිරීමේ දිනය 2026 ජුනි දක්වා දීර්ඝ කර තිබුණි.

1.3 මතය

මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය තත්ත්වය, වියදම් ප්‍රකාශය සහ එහි මුදල් ප්‍රවාහය ව්‍යාපෘති මෙහෙයුම් අත්පොතෙහි 07 වන වගන්තියට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.4 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විසින් විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශ්වයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ව්‍යාපෘති මෙහෙයුම් අත්පොතේ 07 වන වගන්තියට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය පරීක්ෂා කිරීම සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශ්වයන් විසින් දරනු ලබයි.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා හා වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන

වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කර ගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී.

මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම් හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභූරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී. .
- භාවිත කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තු වල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව පාලනය කරනු ලබන පාර්ශවයන් දැනුවත් කරන ලදී.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.1 නීතිරීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

නීතිරීති හා රෙගුලාසි අනුකූල නොවීම වලට යොමුව	කළමනාකරණයේ ප්‍රතිචාරය	විගණකගේ නිර්දේශය
ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අමාත්‍යාංශයේ අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකය විසින් ව්‍යාපෘතියේ අභ්‍යන්තර විගණනය සිදු කළ යුතු වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අභ්‍යන්තර විගණන සැලැස්ම තුළ සාමාන්‍ය අධ්‍යාපන නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය විගණනය සඳහා වෙනම ඒකකයක් ලෙස හඳුනාගෙන නොතිබුණි.	2024 දෙසැම්බර් මාසයේදී GEMP සඳහා අභ්‍යන්තර විගණනය ආරම්භ කර ඇත.	ව්‍යාපෘති ඇගයීම් ලේඛණයේ විධිවිධානවලට අනුකූල වීමට පියවර ගත යුතුය

3. භෞතික කාර්යසාධනය

3.1 මතභේදාත්මක කරුණු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ ප්‍රතිචාරය	විගණකගේ නිර්දේශය
2020 ජූලි 13 සිට 2021 නොවැම්බර් 30 දක්වා නවසීලන්තයේ අධ්‍යාපන ශාස්ත්‍රපති උපාධි පාඨමාලාව හැදෑරීම සඳහා පස්දුන්රට ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යාලයේ කටීකාචාර්යවරයෙකුට පාඨමාලා ගාස්තු ලෙස රු. මිලියන 6.07 ක් ගෙවා තිබුණද, මෙම නිලධාරියා පාඨමාලාව සම්පූර්ණ කර නොමැති බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව, පාඨමාලා ගාස්තු ලෙස ගෙවන ලද මුළු මුදලම නිෂ්කාර්ය වියදමක් බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අතර පාඨමාලාව අවසන් වී මාස 41 ක් ගතවී ඇතත්, අදාළ නිලධාරියාගෙන් වියදම් කළ මුදල් අයකර ගැනීමට අමාත්‍යාංශය අපොහොසත් වී තිබුණි.	මේ සම්බන්ධයෙන් උපදෙස් අමාත්‍යාංශය විසින් වගකිවයුතු ලබා ගැනීම සඳහා නිලධාරීන්ගෙන් පාඩු අයකර අමාත්‍යාංශයේ නීති අංශයට ගැනීමට පියවර ගත යුතුය. ලිපියක් යවන ලදී.	

3.2 පද්ධති හා පාලනයන්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ ප්‍රතිචාරය	විගණකගේ නිර්දේශය
(අ) පාසල් පාදක ඉගෙනුම් ප්‍රවර්ධන ප්‍රදාන (SBLEG) යටතේ පාසල් නඟාසිටුවීම බලගැන්වීමේ වැඩසටහන (EPSI) සඳහා පාසල් 202කට රු. මිලියන 133.32ක මුදලක් 2024 වර්ෂයේදී ලබා දී තිබුණි. පාසල් පාදක ඉගෙනුම් ප්‍රවර්ධන ප්‍රදාන ලබාදීමට අදාළ 2022 ඔක්තෝබර් 14 දිනැති අංක 34/2022 චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව අදාළ ප්‍රදානය පාසල් සංවර්ධන සමිති ගිණුමට බැර කිරීමෙන් පසුව මෙම ඉගෙනුම් ප්‍රවර්ධන ප්‍රදාන වැය කිරීමට පෙර, පාසැල් විසින් අපේක්ෂිත වැය විස්තරයන් ඇතුළත් උප සැලැස්මක් සකස් කර කලාප අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂකගේ නිර්දේශය සහිතව ජාතික පාසල් අධ්‍යක්ෂක වෙත යොමු කර අනුමැතිය ලබාගත යුතු බව දක්වා තිබුණු අතර අදාළ	ජාතික පාසල් අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් අනුමත කරන ලද පාසලේ දැනටමත් අනුමත කර ඇති සැලැස්ම සඳහා අරමුදල් යෙදවීම වෙනුවෙන් මෙම ප්‍රදානය ලබා දෙන ලදී.	පාසල් ප්‍රදාන උපයෝජනයේ ප්‍රගතිය, අමාත්‍යාංශය විසින් පසු විපරම් කළ යුතුය.

ප්‍රදානය පාසලට ලැබුණු පසු ලද්දෙනෙහි විදුහල්පති විසින් සහතික කරන ලද ඡායා පිටපතක්ද ජාතික පාසල් අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂක වෙත එවිය යුතුය. එසේ වුවද සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පාසල්වලට ලබාදුන් පාසල් පාදක ඉගෙනුම් ප්‍රවර්ධන ප්‍රදාන සම්බන්ධව උක්ත චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව උප සැලසුම් සකස් කර ඉදිරිපත් කිරීම, අදාළ ලද්දන් අමාත්‍යාංශය වෙත යොමුකිරීම යනාදී වශයෙන් වූ මෙම පාසල් ප්‍රදාන උපයෝජනය සම්බන්ධ ප්‍රගතිය අමාත්‍යාංශයේ ව්‍යාපෘතිය භාර අධ්‍යක්ෂක විසින් හෝ විෂයය අධ්‍යක්ෂකවරුන් විසින් හෝ පවත්වා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මසකට රු.120,000ක් බැගින් මාස 08ක් සඳහා රු. මිලියන 1.92ක් ලෙස දීමනා ගෙවමින් බාහිර උපදේශකවරුන් දෙදෙනෙකු ව්‍යාපෘතිය යටතේ බඳවාගෙන ගෙවීම් කර තිබුණු අතර ඔවුන් සමඟ එලැබී ගිවිසුම අනුව එක් උපදේශකවරයෙකුට පාසල් නඟාසිටුවීම බලගැන්වීමේ කාර්යයභාරයද (EPSI) අනෙක් උපදේශකවරයාට පාසල් පාදක වෘත්තීය ගුරු සංවර්ධනය (SBPTD) යන කාර්යයභාරයද පවරා තිබුණි. ඊට අදාළව උපදේශකවරුන් මාසික වැඩ සැලැස්මක් ඉදිරිපත් කර ඒ අනුව ප්‍රගතිය වාර්තා කිරීමේදී උක්ත කාර්යයභාරයන්ට අදාළ යෝජනා, දුර්වලතා, නිර්දේශ හා අදහස් දැක්වීම් සිදුකර තිබුණු නමුත් ව්‍යාපෘති කළමනාකාරිත්වය ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු කාර්යක්ෂමව ළඟාකර ගැනීම සඳහා උපදේශකවරුන්ගේ ප්‍රගති වාර්තා කෙරෙහි සැලකිලිමත් වී නොතිබීම හේතුවෙන් ඔවුන්ට ගෙවන ලද රු. මිලියන 1.92ක මුදල අරමුණුගතව යෙද වී නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.
- පාසල් මට්ටමින් EPSI සහ SBPTD වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා උපදේශකයින් ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉටු කරන අතර ඒ අනුව ඔවුන් වාර්තා ඉදිරිපත් කරයි. සාමාන්‍යයෙන් පාසල්වලට පාසල් ප්‍රදාන ලබා දෙන අතර, ඒ අනුව විවිධ පළාත්වල පාසල්වලට පැමිණෙන උපදේශකයින් ප්‍රදාන ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳව නිරීක්ෂණය කරනු ඇති අතර පාසල් ප්‍රදාන හරහා EPSI සහ SBPTD ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට පාසල්වලට මග පෙන්වනු ඇත.
- ව්‍යාපෘති අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා උපදේශකයින්ගේ ප්‍රගති වාර්තා භාවිතා කරමින් අමාත්‍යාංශය තවදුරටත් ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

- (ඇ) සාමාන්‍ය අධ්‍යාපන නවීකරණ ව්‍යාපෘතියට අදාළව සංරචක I හා II සඳහා වෙන් වෙන්ව ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සකස් කර නොතිබුණි. නිශ්චිතව අරමුණු සහිතව ඇති කරන ලද ව්‍යාපෘතියේ සංරචක I හා II සඳහා වෙන වෙනම ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම හා කාලරාමුවද ඊට අදාළ ප්‍රගතිය අනුව කාර්යසාධනය ඇගයීමද සිදුකළ යුතු වුවත් විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ හා ප්‍රගති සමාලෝචන වාර්තාවෙහි ඇතුළත් වූ කාර්යයන් කුමන සංරචකයකට අයත්වේද යන්න පැහැදිලිව දක්වා නොතිබුණි.
- 2025 වාර්ෂික සැලැස්මේ, විගණනය විසින් යෝජනා කරන ලද පරිදි, DLI, IOI සහ මෙහෙයුම් වැනි විවිධ අංශ යටතේ C2 ක්‍රියාකාරකම් එකතු කර ඇත.
- සාමාන්‍ය අධ්‍යාපන නවීකරණ ව්‍යාපෘතියට අදාළව සංරචක I සහ II සඳහා වෙනම ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සකස් කළ යුතුය.